

CHECKLIST PLUIMVEEHOUDERIJ

Het **doel** van onderstaande lijst is om (accidentele) lozingen van bedrijfsafvalwater naar waterlopen vanuit pluimveebedrijven te voorkomen. Deze lijst werd opgesteld in het kader van een sensibiliseringscampagne binnen het ruimere integraal waterproject van het Merkske (Hoogstraten, Merksplas en Baarle-Hertog), maar de lijst is algemeen bruikbaar in gans Vlaanderen.

Dit overzicht is **een hulpmiddel om je bedrijf te evalueren** met betrekking tot afvalwaterstromen om het risico op watervervuiling sterk te verkleinen en je meer in regel te stellen met de wetgeving. De vragen steunen op de huidige regelgeving en zijn geformuleerd vanuit de praktijkervaring.

Deze gedetailleerde controlelijst is **opgebouwd per bedrijfsonderdeel** en bevat onderdelen die voor legkippen en vleeskippen van toepassing zijn. Het zou dus kunnen dat niet alle delen of vragen voor jouw bedrijf relevant zijn (bv luchtwassers, open mestopslag, eierlokaal...). Voor de duidelijkheid wordt telkens het correcte antwoord bij de vragen in het 'vet' weergegeven.

Let op: de vergunningstoestand is voor ieder bedrijf anders. Je omgevingsvergunning (of de oude milieuvergunning) moet daarom voor o.a. de lozingsvoorwaarden en de mestopslagplaats worden nagekeken alvorens de afvinklijst te overlopen.

Voor meer informatie hierover kan je terecht bij:

Hoogstraten: Dorothy Senepart: 03 340 19 11; dorothy.senepart@hoogstraten.be

Merksplas: Karen Sterkens: 014 63 94 35; karen.sterkens@merksplas.be

Baarle-Hertog: Dominic Poelmans: 014 69 80 70; dominic.poelmans@baarle-hertog.be

---

Dit is een initiatief van bekkensecretariaat Maasbekken en gemeenten Hoogstraten, Merksplas en Baarle-Hertog, ism volgende partners: de Vlaamse Milieumaatschappij, Departement Landbouw & Visserij, de Vlaamse Landmaatschappij, Dep. Omgeving – Afd. Handhaving, Boerenbond, Watering de Beneden Mark, provincie Antwerpen en het Coördinatiecentrum Voorlichting en Begeleiding duurzame Bemesting (CVBB)::

Vlaamse
Overheid

BOERENBOND
trouw aan land- en tuinbouw

Openbaar bestuur

Provincie
Antwerpen

Deel 1. STALLEN

Algemeen principe: Mestsappen en mest moeten worden opgevangen en verzameld in een mestdichte opslagruimte of opslagplaats binnen of buiten de stal.

Is er een overstort of afleidingskanaal aanwezig van de stalvloer naar een oppervlaktewater, riolering, afvoerweg voor hemelwater of verliesput?	Ja / nee / weet ik niet
Is er een lozing naar de waterloop/gracht mogelijk vanuit de stallen?	Ja / nee / weet ik niet
Bij reiniging van de stallen: wordt al het reinigingswater opgevangen? <i>Dit reinigingswater bevat mestdeeltjes en wordt ook beschouwd als mest.</i>	Ja / nee / weet ik niet
Is er voldoende opvangcapaciteit voor reinigingswater om de winterperiode te overbruggen?	Ja / nee / weet ik niet
Specifiek voor legkippen	
Zijn er buiten de stal mesttransportbanden die niet overdekt zijn?	Ja / nee / weet ik niet
Zo ja, wordt het regenwater dat van deze mesttransportbanden afvloeit opgevangen?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Wordt de mest die van de mesttransportbanden (buiten de stal) valt onmiddellijk opgeruimd om te voorkomen dat deze het hemelwater verontreinigt?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing

Deel 2. WARMTEWISSELAAR

Algemene principes:

- *Reinigingswater van warmtewisselaars is bedrijfsafvalwater*
- *Condensatiewater uit de (buiten)warmtewisselaar is bedrijfsafvalwater*

Is er een warmtewisselaar?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Wordt het reinigingswater van de warmtewisselaars opgevangen?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Wordt het condensatiewater van de warmtewisselaars opgevangen?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing

Deel 3. STOFBAKKEN

Algemene principes:

- *Afstroom van door stof verontreinigd hemelwater (nutriëntenhoudend afvalwater) is bedrijfsafvalwater en moet worden opgevangen.*

Zijn er stofbakken geplaatst aan de kopventilatoren?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Kan er verontreinigd hemelwater van de stofbakken wegvloeien?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Wordt de stofbak met de stal mee gereinigd?	Ja / nee
Indien nee:	
Wordt het reinigingswater van de stofbakken opgevangen?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing

Deel 4. LUCHTZUIVERINGSSYSTEMEN (biologische/chemische luchtwassystemen en biobedden)

Algemene principes:

- *Spuistroom van een luchtzuiveringssysteem is een stroom die in aanmerking komt voor gebruik als meststof*

Wordt het spuiwater van luchtwassystemen opgevangen? <i>Spuiwater van een biologisch luchtwassysteem en biobed mag worden opgeslagen in de mestkelder. - Spuiwater van de zure water mag niet bij mest worden opgeslagen maar moet apart worden opgeslagen in zuurbestendige opslagtank.</i>	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Is er een overloop van de opslag voor spuiwater naar de waterloop?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Lekt er vloeistof uit het luchtwassysteem (tank, leidingen, koppelingen,..)?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing

Deel 5. EIERLOKAAL

Algemene principes:

Reinigingswater van het eierlokaal is bedrijfsafvalwater.

Is er een eierlokaal?	Ja / nee
Indien Ja:	
Wordt het eierlokaal met de stal mee gereinigd?	Ja / Nee
Indien nee:	
Wordt alle reinigingswater opgevangen?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Heeft de opvang voldoende capaciteit?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Is er een aansluiting op de riolering? (enkel mogelijk indien voorzien in de omgevingsvergunning voor bedrijfsafvalwater)?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Is er vanuit de opvang of het lokaal een overloop naar de waterloop?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing

Deel 6. OPSLAG VASTE MEST BUITEN DE STAL

Algemeen principe: Mestsappen en mest moeten worden opgevangen en verzameld in een mestdichte opslagruimte, container of opslagplaats binnen of buiten de stal.

Wordt er (soms tijdelijk) mest opgeslagen op de bedrijfsverharding?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Is er een open mestopslagplaats ?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Is er een verharde mestdichte vloer aanwezig?	Ja / nee / niet van toepassing / weet ik niet
Zijn er drie mestdichte muren aanwezig?	Ja / nee / weet ik niet
Worden de mestsappen opgevangen in een citerne / aalput?	Ja / nee / niet van toepassing / weet ik niet
Is er voldoende opslagcapaciteit (volgens vergunning)?	Ja / nee / weet ik niet
Ligt de mestopslagplaats op de plaats zoals vergund? <i>(dus niet geheel of gedeeltelijk in waterwingebied, beschermingszone, op minder dan 100m afstand van een woongebied?)</i>	Ja / nee / weet ik niet
Werden de constructievoorschriften integraal nageleefd (mestbestendige afdichtingslaag enz.)	Ja / nee / weet ik niet
Mestopslag op minstens 10m van perceelsgrens én waterloop (opgelet met hellende percelen!)?	Ja / nee / weet ik niet
Worden afstromende mestsappen / vervuild hemelwater etc. opgevangen?	Ja / nee / weet ik niet
Zijn er afleidingskanalen of overlopen naar de beek / gracht aanwezig?	Ja / nee / weet ik niet
Ligt er ook mest buiten de vergunde opslagplaats?	Ja / nee / weet ik niet
Enkel voor vaste mestopslagplaats vergund na 1 juli 2016:	
De helling en de afvloeirichting van de vloer van de mestopslagplaats is weglopend van oppervlaktewater georiënteerd	Ja / nee / weet ik niet

Is er een gesloten mestopslagplaats ? (definitie: "gesloten mestopslag": een gesloten constructie voor de opslag van mest die voldoet aan de volgende voorwaarden: bescherming van de mest tegen de invloed van neerslag en temperatuur, uitgevoerd met een vloeistofdichte vloer en voorzien van voldoende natuurlijke ventilatie om condensvorming en anaerobe omstandigheden te vermijden")	Ja / nee / niet van toepassing / weet ik niet
Is deze mestopslagplaats uitgevoerd met een vloeistofdichte vloer?	Ja / nee / weet ik niet
Wordt het reinigingswater van de mestopslagplaats opgevangen?	Ja / nee / weet ik niet
Is er voldoende opslagcapaciteit (volgens vergunning)?	Ja / nee / weet ik niet
Ligt de mestopslagplaats op de plaats zoals vergund?	Ja / nee / weet ik niet
Werden de constructievoorschriften integraal nageleefd (mestbestendige afdichtingslaag enz.)	Ja / nee / weet ik niet
Zijn er afleidingskanalen of overlopen naar de beek / gracht aanwezig?	Ja / nee / weet ik niet
Ligt er ook mest buiten de vergunde opslagplaats?	Ja / nee / weet ik niet
Worden eventueel afstromende mestsappen opgevangen?	Ja / nee / weet ik niet

Is er een mestcontainer ?	Ja / nee / niet van toepassing / weet ik niet
Is de container afgedekt met een zeil?	Ja / nee / weet ik niet
Vloeien er mestsappen uit de container?	Ja / nee / weet ik niet
Wordt de mest die naast de container is gevallen opgeruimd en in de container gedaan?	Ja / nee / weet ik niet
Staat de container op de plaats zoals vergund?	Ja / nee / weet ik niet
wordt er ook nog mest opgeslagen buiten de vergunde container?	Ja / nee / weet ik niet
Indien de container op het bedrijf wordt gereinigd: wordt het reinigingswater opgevangen?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing

Tot slot: Controleer bij het eventuele lozingspunt (locatie van afstroming) of er geen verontreiniging in de waterloop/gracht te merken is (bv andere waterkleur, geur, mest, schimmelvorming,...) Indien dit zo is, zijn gerichte maatregelen nodig.

Deel 7. DROOGTUNNEL

Algemene principes:

- *Afstroom van mest verontreinigt hemelwater (nutriëntenhoudend afvalwater) is bedrijfsafvalwater*
- *Reinigingswater van de droogtunnel of de loods waarin de droogtunnel staat opgesteld is bedrijfsafvalwater*

Is er een droogtunnel?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Als de droogtunnel in een loods is opgesteld: wordt het reinigingswater (met mest en stof) van de loods opgevangen?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing
Wordt de mest die van de mesttransportbanden en uit de droogtunnel in open lucht valt onmiddellijk opgeruimd om te voorkomen dat deze het hemelwater verontreinigt?	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing

Deel 8. OVERIGE AFSTROOM (RUN OFF) VAN HET BEDRIJF

Algemene principes:

- *Afstroom van verontreinigt hemelwater (nutriëntenhoudend afvalwater) is bedrijfsafvalwater*
- *Reinigingswater van landbouwvoertuigen (voornamelijk mestkarren en sproeimachines) is bedrijfsafvalwater dat mest of pesticiden kan bevatten. Het lozen van dergelijk afvalwater dat mest of pesticiden bevat mag niet zomaar worden geloosd. Alle reinigingswater op het bedrijfsterrein dat mestdeeltjes of pesticiden bevat moet worden opgevangen*
- *Algemeen principe: veegschoon houden van bedrijventerrein.*

Is het bedrijfsterrein vrij van (nutriëntrijke) morsresten, zoals voeders, mest, ...? <i>Bij neerslag kunnen deze morsresten afspoelen. Ook bij het ontbreken van stofbakken kan er veel nutriëntrijk stof achter de stal liggen.</i>	Ja / nee / weet ik niet
Wordt het reinigingswater van de landbouwvoertuigen die bevuild zijn met mest opgevangen (bv mestladers)? Indien ja, hoe en waar wordt dit opgevangen	Ja / nee / weet ik niet / niet van toepassing

Tot slot: Controleer bij het lozingspunt voor hemelwater van het erf of er geen verontreiniging in de waterloop te merken is (bv. andere waterkleur, geur, voedselresten, schimmelvorming,...). Indien dit zo is, zijn gerichte maatregelen nodig.